

De punkers

Columns - 8 juni 2022 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

'De punkers komen!' schreeuwt het van de website van de Bild-Zeitung en binnen de kortste tijd hebben andere conservatieve media het overgenomen. Het eiland Sylt, het bekende toevluchtsoord voor de rijke West-Duitser, zou in het pinksterweekend worden overspoeld door punkers als gevolg van het 9-euro-ticket, die nieuwe tijdelijke maandkaart voor het Duitse openbaar vervoer.

De camera-teams van Welt en Focus hadden al snel een groepje gevonden tussen de duizenden andere eilandbezoekers. Ja, het waren punkers volgens het boekje, inclusief plukjes groen haar, veiligheidsspelden door het leren jack en waterige alcohol-blik. Ze hingen er voor de lokale supermarkt, eentje liet zich voor de camera met een opblaasbadje in de fontein zetten.

Verwonderd zie ik drie dagen lang de journalisten met hun microfoons voor het groepje staan. Ik begreep sowieso al helemaal niets van de mythische aantrekkingskracht van het stoppelige eiland Sylt, maar bij de media-opwinding over de punker heb ik het gevoel veertig jaar terug in de tijd te worden geslingerd.

De aandacht voor de punker op Sylt was niet alleen een olijk haakje voor de pinkster-berichtgeving. Er schemert een politieke stellingname doorheen: kritiek op het plan voor het goedkope openbaar vervoer, als reactie op de dure brandstofprijzen - dat zou voor chaos zorgen. Bild en de andere media doen ermee alsof de jaren tachtig weer terug zijn: dat niet alleen de Russische atoombom, maar ook wilde linkse plannen de stabiliteit van de Duitser bedreigen.

Merlijn Schoonenboom verbindt in zijn maandelijkse column persoonlijke ervaringen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen in Duitsland

De keuze voor de punker als symbool van een gevaarlijke ontwrichting is op zijn minst curieus te noemen. De punk is een subcultuur waar ik in Nederland voor het laatst in de vroege jaren negentig nog iets van had gehoord, maar in Duitsland functioneert hij als angstbeeld nog prima: mijn zoon kreeg voor zijn verjaardag van een vriendje een 'dief bij een geldautomaat' van Playmobil. Ook die is zeer punk-achtig aangekleed en hij staat met dynamietstaven klaar het geld van de

Zuid-Duitse Playmobil-fabrikant te stelen.

Zelf ben ik bijna dagelijks omgeven door punkers. Mijn *Bürogemeinschaft* in de Berlijnse wijk Kreuzberg 36 staat bij een café dat al minstens sinds 1981 het verzamelpunt voor de Berlijnse punker is. Ik let nooit op ze, maar vorige week zaten er een stuk of honderd op het terrasje en aten er hun worst met aardappelen. Een verjaardag, een jaarvergadering? Ze gedroegen zich in ieder geval eerder conservatief dan extremistisch. Ze dragen dezelfde kleding, bewegen zich uitsluitend voort in groepen en hebben een voorliefde voor de statische vreugde van het parkbankje.

Het is nooit echt goed gelukt met het afschrikwekkende van de Berlijnse punkscene. Er is al jaren de bekende uitspraak: 'Wat is Berlijn? Dat zijn vijf punkers die bij het rode voetgangersstoplicht staan te wachten tot ze over mogen steken.' Met het [9-euro-ticket](#) wordt hun anarchistische potentieel er niet groter op. De punkers hebben eerst een kaartje gekocht en durven dan pas het miljonairseiland te betreden. Ik moet aan Lenin denken, die zou hebben gezegd: 'Revolutie in Duitsland? Dat wordt nooit wat; als de Duitsers een station willen bestormen kopen ze eerst een kaartje.'

Echte extremisten, die de ontwrichting van de orde ook echt als doel hebben, kent Duitsland ook - zelfs [in toenemende mate](#). Er zijn steeds meer islamisten, rechtsextremisten en links-extremisten. Maar punkers zijn niet per se links-extremisten. De punkers zie je al van ver, maar de echte extremist wil niet opvallen. En de links-extremisten kopen geen kaartje, die blazen in Berlijn steeds weer de S-Bahn-leidingen op.

'Wat verwachten jullie van deze dag?', vraagt een journalist aan het groepje op Sylt: 'Rellen!' roept er één, de ander, haastig: 'Nee hoor, gewoon een beetje het leven genieten hier. Zuipen, vrienden ontmoeten'. Ik vermoed dat de punkers vooral graag naar Sylt wilden omdat ze daar eindelijk weer eens spannend kunnen zijn. De laatste melding van Bild op maandagavond: de pinkster-toeristen gaan weer terug, maar de punkers blijven nog.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/50343/de-punkers>